

Hodnocení diplomové práce Roberta Plachého na téma

Pojem pozitivní opatření v judikatuře ESD

Ve své diplomové práci se autor věnoval velice zajímavé otázce týkající se aplikace současného antidiskriminačního práva EU. Otázka přípustnosti tzv. pozitivních opatření (ve smyslu pozitivní diskriminace) je dlouhodobě relevantním tématem, které se promítá jednak do primárního a sekundárního práva EU, ale také do vnitrostátních debat o významu zásady nediskriminace. Daná problematika je nepochybně legitimním tématem pro diplomovou práci.

Formální aspekty:

Práce, která je psána odborným jazykem, obsahuje 55 stran čistého textu. Autor připojil kromě obsahu a seznamu literatury také seznam citované judikatury a seznam zkratk. Ve své práci autor používal sekundární literaturu v češtině a v angličtině. Práci s prameny lze označit za svědomitou a pečlivou. Z formálního hlediska práce předložená Robertem Plachým splňuje kritéria kladená na tento druh vědecké studie.

Obsah:

Kromě úvodu a závěru autorka členila svoji práci na 3 hlavní kapitoly. První část studie je věnována vysvětlení pojmu pozitivních opatření, a to se zvláštním zřetelem na otázku legitimacy takových opatření. Jak autor správně poznal, záleží slučitelnost pozitivních opatření se zásadou rovnosti především na tom, zda je použita formální nebo materiální koncepce rovnosti. Druhá část práce je věnována úpravě pozitivních opatření v právním řádu EU. Výchozím bodem úpravy pozitivních opatření a celého antidiskriminačního práva EU je zřejmě kodifikace zásady rovnosti mužů a žen v primárním a sekundárním právu EU. Autor však neopomenul ani dokumenty další fáze antidiskriminačního práva, která byla zahájena v návaznosti na čl. 13 SES (ve znění podle Amsterodamské smlouvy). Třetí část, těžiště práce, analyzuje vývoj judikatury Soudního dvora EU (ESD) ve věci pozitivních opatření. Přehledným způsobem autor shrnuje zásadní kritéria vyplývající z této judikatury.

Struktura práce je v podstatě vyvážená a odpovídá zvolené problematice. Slabé místo představuje kapitola 3.2, která měla podle logiky práce pojednat o rozhodnutích ESD, která překračují rámec zrovnoprávnění mužů a žen. Vzhledem k tomu, že taková judikatura dosud nebyla přijata, jeví se kapitola do určité míry jako nadbytečná. Autor alespoň naznačuje směr, kterým by se mohla judikatura ESD ubrat na základě praxe Nejvyššího soudu USA (str. 47).

Celkové hodnocení

Diplomant předložil celkem kvalitní a přínosnou studii, která jak z formálního hlediska, tak i obsahově splňuje hlavní kritéria kladená na diplomovou práci na Právnické fakultě UK. Vědeckým způsobem se vyrovnal se stále aktuální otázkou spojenou se zásadou nediskriminace a uchoпил také širší mimoprávní momenty této problematiky. Práci hodnotím předběžně známkou „velmi dobře“.

V rámci ústní obhajoby by se mohl diplomant vyjádřit k následujícím otázkám:

- Ve své práci autor zčásti opomenul otázku zakotvení zásady nediskriminace v obecných zásadách práva ES/EU. Autor sice opakovaně píše o obecné zásadě nediskriminace/rovnosti, ale nevysvětluje jakým způsobem ESD konkrétně dovozuje tuto zásadu. Vzhledem k tomu, že na jednom místě jako „inspiraci“ doporučuje judikaturu Nejvyššího soudu USA, mohl vysvětlit z jakých zdrojů ESD standardně dovozuje obecné právní zásady (a to někdy i problematickým způsobem – viz případ Mangold).
- V teoretické a praktické rovině je zajímavá souvislost mezi tzv. pozitivní diskriminací na jedné straně a zákazem tzv. nepřímé diskriminace na straně druhé. V této souvislosti by se autor mohl podívat na rozsudek velkého senátu Evropského soudu pro lidská práva (ESLP) ve věci D.H. proti České republice. Znamená široký výklad zákazu nepřímé diskriminace v podání ESLP povinnost přijmout „pozitivní opatření“? A jaký vliv má judikatura ESLP na právo EU?

V Praze, dne 20. října 2010

Doc. Dr.iur. Harald Scheu, Ph.D.